

รายการ “จากฟ้า...สู่ดิน”

เรื่อง

โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาบรรทัด จังหวัดปราจีนบุรี

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล และ

บุญธรรม พรหมณี ผู้ร่วมรายการ

จารุลินทร์ มุสิกะพงษ์ ผู้จัด

เพลงสายฝน

บรรยาย

เมื่อคราวที่ประธานาธิบดี เซิน ดูฮวาน แห่งสาธารณรัฐเกาหลี เดินทางมาเยือนไทย ประมาณเดือนกรกฎาคมปี ๒๕๒๔ หลายท่านคงพอทราบว่า กำหนดการต้อนรับได้ถูกเปลี่ยนกระทันหัน ทั้งนี้เพราะ ประธานาธิบดีปรารภน่าจะได้เห็นสภาพหมู่บ้านและการพัฒนาในโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาบรรทัด ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จังหวัดปราจีนบุรี ในวันที่ ๔ กรกฎาคม ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงเต็มพระทัยในอันที่จะนำมาชมหมู่บ้านพัฒนาเหล่านี้ด้วยพระองค์เอง ทั้ง ๆ ที่พระองค์เพิ่งเสด็จกลับจากทรงเยี่ยมหมู่บ้านแถบนั้นพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเพียง ๒ วันเท่านั้น และในโอกาสนั้น พระองค์ทรงนำพระราชอาคันตุกะปล่อยปลาที่อ่างเก็บน้ำชองกล้ำล่าง และเยี่ยมราษฎรตัวอย่างในหมู่บ้านคลองทราย ซึ่งประธานาธิบดีเซิน ดู ฮวาน แห่งสาธารณรัฐเกาหลี มีความพอใจมาก ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลจำนวนหนึ่ง เพื่อจัดระบบการส่งน้ำและการประปาในหมู่บ้านคลองทรายและหมู่บ้านท่ากระบาก พร้อมทั้งกล่าวชมเชยราษฎร ที่มีความสามัคคี ขยันขันแข็ง ซึ่งทำให้การพัฒนาได้ผลก้าวหน้าเป็นอย่างยิ่ง

เพลงสายฝน

เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้

“ด้านขวามือนะครับ ที่เห็นเป็นทุ่งนานั้น ก็เป็นพื้นที่ทำกินของหมู่บ้านป่าไม้บ้านท่ากระบากกับบ้านคลองทราย ซึ่งบ้านท่ากระบากกับบ้านคลองทรายนี้จะแบ่งกันตรงสันเขื่อน สันเขื่อนท่ากระบากนี้จะมีคลองสายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าคลองท่ากระบากผ่านไปในะครับ ถ้าอยู่ทางซีกขวามือนี่เป็น เขตอำเภอสระแก้วนะครับ ซีกซ้ายมือเป็นเขตอำเภอดอนนาค ขณะนี้รถของเราเข้าเขตอำเภอดอนนาคแล้วนะครับ ที่ผ่านมาเป็นอำเภอสระแก้วนะครับ ด้านขวามือเป็นที่ทำการของปศุสัตว์ ศูนย์เผยแพร่และบำรุงพันธุ์สัตว์ปราจีนบุรี มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๖๐๐ ไร่ในะครับ และที่ซีกซ้ายมือที่มีป่า มีต้นไม้และหญ้าย่อยเป็นที่ทำกินของ โครงการพัฒนาป่าท่ากระบากของกรมป่าไม้ ต้นไม้

นี้เพิ่งจะปลูกได้ปีหนึ่งนะครับ ที่เห็นข้างทางก็เป็นต้นกระถินณรงค์ และนนทรี ตอนที่เรากำลังมาบนถนนเส้นท่ากะบากช่องกล่ำบน ซึ่งสร้างโดยกรมชลประทาน สาเหตุที่ชลประทานสร้างถนนก็เพราะว่า เราไปทำอ่างเก็บน้ำอยู่ข้างบนเรียกว่า อ่างเก็บน้ำช่องกล่ำบน ซึ่งอ่างตัวนี้จะมีหน้าที่ในการกักเก็บน้ำ เพื่อจะทำเป็นน้ำประปา ส่งไปใช้ที่บ้านคลองทราย ซึ่งมีระยะทางห่างจากบ้านคลองทรายประมาณ ๔ กิโลเมตร และที่เห็นอ่างเก็บน้ำอยู่ด้านซ้ายมือข้างหน้า เป็นอ่างเก็บน้ำช่องกล่ำล่าง สร้างโดยกรมชลประทาน เมื่อปีงบประมาณ ๒๕๒๔ และพื้นที่ฝั่งซ้ายมือ ที่เห็นเป็นป่าอยู่นี้ เป็นเขานะครับ แต่เดิมมีราษฎรอยู่แถวนี้ะครับ กระจายกระจายอยู่แล้วทางราชการก็ได้เข้ามาจัดหมู่บ้านคลองคันโทขึ้นมา โดยอพยพราษฎรเหล่านั้นไปอยู่ในพื้นที่ที่เราจัดให้ข้างล่างที่เห็นข้างหน้าโน้น แล้วพื้นที่ส่วนข้างบนนี้ ในเมื่อเราอพยพราษฎรลงไปแล้ว ก็จะใช้พื้นที่ส่วนนี้ทำการปลูกป่า ปัจจุบันทางกรมป่าไม้ได้ปลูกป่าในพื้นที่นี้ เฉพาะพื้นที่ด้านซ้ายมือ ๕๐๐ ไร่ ซึ่งได้ทำการรังวัดไว้แล้ว มีพื้นที่ทั้งหมดถึง ๑,๓๐๐ ไร่ ปลูกเสร็จแล้ว ๕๐๐ ไร่ะครับ ตามงบประมาณที่ได้รับมา และสำหรับที่เห็นด้านหน้า ก็เป็นหมู่บ้านคลองคันโท ซึ่งได้เริ่มดำเนินการจากในปีงบประมาณ ๒๕๒๕ มีส่วนราชการต่าง ๆ เข้ามาช่วยสนับสนุน และพัฒนาหลายอย่างนะครับ ที่เห็นด้านซ้ายและด้านขวามือ เป็นถนนซึ่งตัดโดยสำนักงาน รพช. จังหวัดสงขลาทางด้านขวามือก็คงยังเป็นพื้นที่ทำกินของบ้านท่ากะบาก จะเห็นว่าน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ ก็ปลูกข้าว หวานกล่ำกัน ต้นข้าวที่ปลูกไว้ตอนนาปรังก็ออกรวงแล้ว และปีใหม่ก็หวานกล่ำต่อ”

บรรยาย

เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ของโครงการ เป็นผู้พาคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือ กปร.และผู้ผลิตรายการ “จากฟ้าสู่ดิน” นักรดชมรอบ ๆ โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ที่ผ่านมามาทำให้เราได้ทราบถึงความร่วมมือของหน่วยงานหลายฝ่าย เช่น กองทัพอากาศที่ ๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้เกิดความคล่องตัว คณะทำงานจึงแบ่งออกเป็น ๒ คณะ คือ คณะทำงานส่วนกลาง มีหน้าที่กำหนดนโยบายเป้าหมายจัดทำแผนงานโครงการติดตามผลงานและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกคณะหนึ่งคือ คณะทำงานส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานท้องถิ่น เป็นผู้ปฏิบัติงานติดตามแผน และรายงานผลการดำเนินงานและประสานงานเพื่อให้โครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

ดนตรี

บรรยาย

โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาบรรทัด ในเขตจังหวัดปราจีนบุรีนี้เริ่มมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ คุณบุญธรรม พรหมณี เลขาธิการคณะทำงานโครงการฯ ได้เล่าให้ฟังถึงความเป็นมาของโครงการว่า

บุญธรรม พรหมณี เหตุผลที่เริ่มต้นโครงการนี้เนื่องจากว่า เป็นพื้นที่ในเขตที่แทรกซึมของฝ่ายตรงข้าม และราษฎรก็ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องการแทรกซึมและพื้นที่ที่อยู่ก็เป็นพื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรม สภาพดินไม่อุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนน้ำในการเกษตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบปัญหาที่เกิดขึ้น จึงทรงมีพระราชดำริ ให้มีการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรีขึ้น พระองค์ทรงมีพระราชดำริว่า อันดับหนึ่งจะต้องพัฒนาจิตใจของราษฎรให้มั่นคง อันดับสองก็พัฒนาอาชีพราษฎร, ให้มีความรู้-มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพการเกษตรอันดับสามก็คือจัดสรรที่ดินทำกินที่เป็นอยู่ปัจจุบันให้ถูกต้องตามกฎหมายเสีย เมื่อมีพระราชดำริดังนี้ คณะทำงานก็เริ่มออกเดินเท้า รับพระราชดำรินี้มาดำเนินการ นอกจากนั้น พระองค์ยังมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หม่อมเจ้าจักรพันธ์ุ ติดต่อกับกระทรวงเกษตร กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทางกองทัพภาคที่ ๑ และจังหวัดปราจีนบุรี ให้มาร่วมกันปฏิบัติงานในที่นี้ ทางคณะทำงานก็จัดทำโครงการเสนอรัฐบาล รัฐบาลก็มีมติอนุมัติให้บรรจุเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติตั้งแต่ปี ๒๓ และอนุมัติงบประมาณตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา การดำเนินงานก็ดำเนินมาด้วยดีตลอดมา และอีกอย่างหนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท่านทรงห่วงใย ทรงติดตามความก้าวหน้าของโครงการนี้มาตลอด และเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมเป็นประจำทุกปีนะครับ

จารุลินทร์ คุณบุญธรรมคะ เนื่องจากว่าพื้นที่บริเวณพื้นที่ที่ราบเชิงเขาแถบนี้ ได้ทราบว่า เป็นดินแดนที่ไม่ค่อยจะเป็นพื้นที่ปลอดภัยนัก ในการเริ่มโครงการนี้นั้น มีปัญหาอะไร มากไหมคะ

คุณบุญธรรม ปัญหาเริ่มแรกซึ่งเข้ามาพื้นที่นี้คือ ต้องอาศัยทางฝ่ายทหารเป็นฝ่ายคุ้มครองและป้องกัน ให้คณะทำงานได้ทำงานในที่นี้ ปัจจุบันนี้ก็ยังมียาเสพติดอยู่ หลังจากงานโดยเฉพาะงาน ด้านชุดสะพานและสร้างฝายสร้างอ่างได้หลายแห่งหลายตอน จนปัจจุบันนี้ได้พื้นที่ที่ รับน้ำชลประทาน ๑๕,๐๐๐ ไร่ และก็พื้นที่ที่เป็นตัวอ่างหลายสิบล้านไร่ ก็ทำให้การ แทรกซึมที่จะเข้ามายังเกษตรกรก็ค่อนข้างจะยากเข้า คือจุดต่าง ๆ ที่เขาเคยผ่านมาก็ ผ่านมายากขึ้น การแทรกซึมก็ลดลงและก็เหตุร้ายต่าง ๆ ก็ลดลงไปได้มาก

จารุลินทร์ เท่าที่ได้สลับตลับฟัง ชาวบ้านเขาพอใจไหมคะที่ได้มีโครงการนี้เกิดขึ้น

คุณบุญธรรม เขามีความพอใจมาก เขาอบอุ่นใจ และอีกอย่างโดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จมาเยี่ยมเป็นประจำทุกปี ซึ่งนอกจากดีใจที่ได้มีที่อยู่ ที่กินอย่างถาวรแล้ว ยัง ดีใจที่จะได้ทราบถึงบทพิสูจน์ถึงความเดือดร้อนที่ตนเองได้ผ่านมา และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็พระราชทานพระราชดำรัสให้คณะทำงานเข้าไปแก้ไขในปีต่อ ๆ ไป เป็นประจำทุกปี

จารุลินทร์ สำหรับโครงการนี้นั้น ได้วางเป้าหมายไว้ว่าจะให้เสร็จสิ้นเมื่อไร หรือว่าจะทำไปเรื่อย ๆ

คุณบุญธรรม โครงการนี้มีเป้าหมายจะดำเนินการถึง ปี ๓๐ ซึ่งเราสามารถจะจัดที่ทำกินให้แก่หมู่บ้าน ใหม่ ๆ พื้นที่ทำกินให้แก่ราษฎรในพื้นที่ใหม่ และปรับปรุงราษฎรในหมู่บ้านเดิมให้ มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น เป้าหมายเราวางไว้ว่าจะทำประมาณทั้งหมด ๓๕,๐๐๐ ครอบครัว ในพื้นที่ของโครงการทั้งหมดสี่แสนกว่าไร่

บรรยาย พื้นที่ของการพัฒนาทั้งหมดแถบเชิงเขาบรรทัด จำนวนสี่แสนกว่าไร่หรือประมาณ ๖๔๗ ตารางกิโลเมตรนี้ มีอาณาเขตติดต่อกัน ๓ อำเภอ คือ อำเภอสระแก้ว อำเภอ วัฒนานคร และอำเภอนาดิ จังหวัดปราจีนบุรี เป้าหมายหลัก ๆ ก็คือ การพัฒนาและ ปรับปรุงแหล่งน้ำด้วยระบบชลประทานจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎรและพัฒนาความ เป็นอยู่ให้ดีขึ้น พัฒนาอาชีพการเกษตร โดยเฉพาะส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ เลี้ยง สัตว์ และการประมง ดำเนินการปลูกป่าชุมชนในพื้นที่ กับสร้างวนอุทยานแห่งชาติ จัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่จำเป็นแก่ชุมชน จัดอบรมให้ประชาชนรู้จักการ ป้องกันตนเอง มีความสามัคคี และปลูกฝังวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดี จัดหมู่บ้าน ต่าง ๆ ให้เป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง และท้ายที่สุดให้ราษฎรมีความ เข้าใจและดำรงชีพตามระบบสหกรณ์ โดยคณะทำงานทุกระดับจะเดินทางมาดูความ ก้าวหน้าของงานพัฒนาในพื้นที่เป็นประจำทุก ๒ เดือน เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาและ อุปสรรค และหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และนับตั้งแต่โครงการพัฒนา พื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี ได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ จากพื้นที่ที่รกร้าง เต็มไป ด้วยป่าที่เสื่อมโทรม สภาพดินไม่สมบูรณ์ ขาดแคลนน้ำและมีอันตรายจากการแทรกซึมของฝ่ายตรงข้าม จนถึงปีนี้ เป็นปีที่ ๕ ผลการดำเนินงานของโครงการปรากฏตาม

คำบอกเล่าของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือ กปร. ดังนี้

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล “สำหรับความก้าวหน้าของโครงการตั้งแต่เริ่มทำมาจนถึงบัดนั้นก็พอจะสรุปได้ว่า กรมชลประทานได้สร้างแหล่งน้ำเป็นประโยชน์ต่อพื้นที่ประมาณ ๑๓,๐๐๐ ไร่ กรมป่าไม้ได้จัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรครอบครองแล้ว ๑๕ ไร่ และจัดสรรไปแล้วประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ นอกเหนือไปจากนั้น กรมพัฒนาที่ดินก็ยังวางแผนการใช้ที่ดินและทำแปลงสาธิตพืชไร่ แนะนำราษฎรเป็นตัวอย่างประมาณ ๔๐๐ ไร่ ทางด้านความมั่นคงปลอดภัย กองทัพอากาศที่ ๑ ก็ฝึก ทสพช. แก่ราษฎรปีละประมาณ ๑,๘๐๐ คน และจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน อพป.แล้ว ๕ หมู่บ้าน มีการจัดตั้งสหกรณ์นิคมบ้านคลองน้ำเขียว และสำหรับในด้านนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรก็ได้สนับสนุนเงินกู้มาให้ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท แก่สมาชิก ๔๓๒ ราย และพร้อมกันนั้นก็ได้รับพระราชทานข้าวสารจำนวน ๔๘,๔๔๐ กิโลกรัม เพื่อให้ราษฎรได้ยืมไปบริโภค และคืนให้หลังเก็บเกี่ยวแล้ว ก็ตั้งเป็นธนาคารข้าวสารนั่นเอง และนอกเหนือไปจากนั้น ก็ได้รับพระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์เป็นค่าวัสดุก่อสร้าง ฉางเก็บข้าวขนาดจุ ๓๐ เกวียน จำนวน ๓ หลัง โดยให้ราษฎรร่วมมือกันทำเพื่อใช้ในกิจการธนาคารข้าว ที่บ้านเขาพรมสุวรรณ อีกด้านหนึ่งคือทางด้านกรมปศุสัตว์ ทางกรมปศุสัตว์ก็ดำเนินการจัดตั้งธนาคารโคกระบือให้ราษฎรยืมเช่า และเช่าซื้อไปใช้งานในราคาถูก นอกจากนี้กรมวิชาการเกษตรกรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดทำแปลงสาธิตข้าว เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่ราษฎร และกรมประมงก็จัดทำบ่อเลี้ยงปลาสาธิตแก่ราษฎรอีกด้วย ทางด้านสาธารณสุข ได้มีศูนย์สาธารณสุขประจำตำบล โรงพยาบาล สถานบริการราษฎรในด้านต่าง ๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษานั้นพระองค์ก็ได้พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ จัดตั้งโรงเรียนร่มเกล้า ที่บ้านคลองทราย และหน่วยราชการอื่น ๆ ก็ได้สร้างโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้แล้วก็ยังทางด้านโครงสร้างด้านอื่น ๆ เช่นการสร้างถนนและสะพาน ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ รพช. และหน่วยงานอื่น ๆ อีกหลายหน่วยงานด้วยกัน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้เสด็จไปเยี่ยมโครงการเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๔ พระองค์ทรงพอพระราชหฤทัยชื่นชมในผลความก้าวหน้าของโครงการอย่างยิ่ง ที่การพัฒนาท้องถิ่นขั้นพื้นฐานในโครงการนี้ ได้สำเร็จด้วยดีตลอดมา ทำให้สามารถผ่อนคลายความเดือดร้อนของราษฎรมากกว่า ๑,๐๐๐ ครอบครัว และก็มีพื้นที่รับน้ำชลประทาน อย่างที่กระผมกราบเรียนในตอนต้น ประมาณ ๑๓,๐๐๐ ไร่ และนอกไปจากนั้นแล้ว พระองค์ก็ได้เสด็จเยี่ยมโครงการอีก พร้อมกับพระราชทานคันตุเกะ ประธานาธิบดี เช่น ดู ฮวาน แห่งสาธารณรัฐเกาหลีใต้และภริยาอีกในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔ และในการเยี่ยมครั้งนั้น เสด็จเยี่ยมราษฎรตัวอย่างที่หมู่บ้านคลองทราย และพระองค์ทรงให้ข้อสังเกตในการดำเนินธุรกิจฟาร์ม ในลักษณะผสมผสาน คือให้มีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้มีผลผลิตในฟาร์มได้บริโภคและจำหน่ายตลอดปีด้วย สำหรับในเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำนั้น ท่านประ-

ธานาธิบดี เชน ดู ฮวาน ได้ทูลเกล้าถวายโดยเสด็จพระราชกุศลจำนวนหนึ่ง เพื่อจัดระบบการส่งน้ำและการประปาในหมู่บ้านคลองทรายและหมู่บ้านท่ากะบาก ในการนี้ กรมชลประทานได้น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมรับมาดำเนินการ โดยได้วางท่อส่งน้ำเข้าหมู่บ้านคลองทราย และจัดทำบ่อน้ำให้จำนวน ๓๐ บ่อ เพื่อให้ราษฎรได้ใช้ในการอุปโภคและการเกษตร สำหรับในการจัดสรรที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของหมู่บ้านใหม่นั้น คณะทำงานสำหรับโครงการนี้ก็ได้นำดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ โดยจัดดำเนินการพัฒนาในรูปแบบใหม่ คือจัดให้ราษฎรได้เข้าอยู่ที่พื้นที่ใหม่ ครอบครัพละ ๑ ไร่ และได้จัดสรรพื้นที่ทำกินให้อีก ๑๐ ไร่ ในระยะเริ่มแรกนี้ยังไม่จัดสรรที่ทำกินให้ราษฎรก่อน แต่จะให้ราษฎรมาทำการเพาะปลูกในพื้นที่ทำกิน ที่ได้ดำเนินการบุกเบิกและเตรียมพื้นที่เพาะปลูกอย่างถูกต้องหลักวิชาการและขั้นตอนเสียก่อน และการดำเนินการดังกล่าวนี้ ก็จะได้รับคำตอบแทนแบบจ้างเหมา เพื่อราษฎรจะได้สามารถนำรายได้จากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นนี้ไปใช้จ่ายในครอบครัว สำหรับผลผลิตที่เกิดขึ้นนั้น ทางราชการก็จะอำนวยความสะดวกให้ โดยจะนำไปจำหน่ายให้แก่สหกรณ์ และนำรายได้มาเป็นทุนดำเนินการในครั้งต่อไป การดำเนินการในลักษณะนี้ก็อาจจะเรียกได้ว่าเป็นการฝึกปฏิบัติให้ราษฎรได้เรียนรู้เทคนิคการผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่อย่างถูกต้อง โดยวางแผนเป้าหมายการผลิต โดยเฉพาะข้าวให้ได้ไร่ละ ๖๐ ถัง ซึ่งแต่เดิมนั้นไม่สามารถที่จะผลิตให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดนี้ เพราะว่าการผลิตดำเนินไปในลักษณะที่แบบเก่า ที่นี้สำหรับเป้าหมายที่ได้วางไว้ต่าง ๆ นี้ ก็จะใช้เวลาประมาณถึง ๒-๓ ปี การดำเนินงานดังกล่าวนี้ ได้รับการจัดสรรงบประมาณมาจากสำนักงาน กปร. ซึ่งเป็นสำนักงานที่ประสานงานโครงการพระราชดำริ ที่รัฐบาลได้จัดตั้งขึ้นนี้ ในขั้นต้นเป็นเงินจำนวน ๕ ล้านบาท และอีกด้านหนึ่งก็เกี่ยวกับเรื่องการพลังงานไฟฟ้า พระองค์ท่านทรงมีพระราชดำริที่จะใช้ธรรมชาติที่มีอยู่ในบริเวณนั้น เป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้า ก็จะนำพลังน้ำที่ได้จากอ่างเก็บน้ำนี้ มาดำเนินการปั่นไฟขนาดเล็กขึ้น ในขั้นต้นก็จะดำเนินการในหมู่บ้านคลองคันโทและหมู่บ้านท่ากะบาก เพื่อให้ใช้ประโยชน์กับโรงสีข้าวที่หมู่บ้านคลองทรายด้วย สำหรับในเรื่องนี้ทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเป็นผู้รับผิดชอบ โดยดำเนินการที่อ่างเก็บน้ำช่องกล่ำสอง และอ่างเก็บน้ำท่ากะบาก นับว่าโครงการนี้ได้ดำเนินการไปเป็นอย่างดี และพระองค์ท่านก็ได้ทรงเอาพระทัยใส่เป็นอย่างดี เสด็จไปเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอ และพระราชทานพระกระแสรับสั่งในหลายเรื่องด้วยกัน ซึ่งทางด้านเราเอง ฝ่ายหน่วยราชการทั้งหมดก็จะแนะนำมาทำการแก้ไขปรับปรุงโครงการให้สอดคล้องกับที่พระองค์ทรงมีพระราชดำริเพิ่มขึ้นด้วย

ดนตรี (เพลงสายฝนคลอ)

บรรยาย

ท่านผู้ฟังคะ พี่น้องประชาชนของเรา ยังมีอีกมากที่ประสบความทุกข์ยากเดือดร้อน ทั้งนี้เพราะลักษณะของธรรมชาติไม่เอื้ออำนวย อีกประการหนึ่งคือการไม่ประสานกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ แต่เราโชคดีเหลือสิ้นที่องค์พระประมุข มีน้ำพระทัยห่วงใยราษฎรผู้ทุกข์ยากเดือดร้อนเหล่านั้นอย่างยิ่ง ทรงตราครุฑพระวรกาย และอุทิศ

ทั้งพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์มากมาย ก็ด้วยหวังที่จะได้เห็นราษฎรเหล่านี้ มีชีวิต
ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงทรงเป็นเสมือนจตุรรวมประสานงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
และอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานนี้ สำเร็จลงตามเป้าหมายวัตถุประสงค์มา
โดยตลอด และราษฎรที่เคยทุกข์ยากเดือดร้อน และอยู่ในท้องที่กันดารห่างไกล ต่างก็
ได้รับความชุ่มชื้นเบิกบาน ดังพืชพรรณไม้ซึ่งเหี่ยวแห้ง กลับชูดอกออกช่อพรวนไสว
เพราะสายฝนจากฟ้าสู่ดินฉะนั้น

ออกอากาศ

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๕

เวลา ๑๙.๓๐-๒๐.๐๐ น.